

Leine, Nils
Vennis
2975 Vang i Valdres

Styret i Valdres Folkemusikklag (ein representant frå kvart lokallag)

Andris Kvam, leiar - 2975 Vang - 61367167 - 94144299

Guro Råheim Kvam - 2975 Vang (Valdreskvelven)

Henning Andersen - 2910 Aurdal (Vårflaumen)

Erik Røang - 2930 Bagn (Begnaljøm)

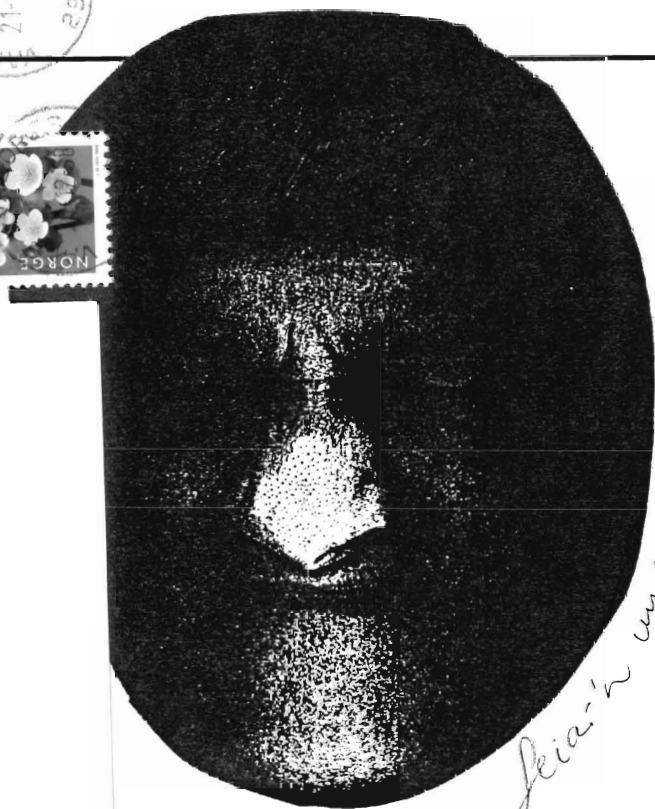
Ingebjørg Moe - 2966 Slidre (Vestre Slidre)

Marit Hansegard - 2943 Rogne (Øystre Slidre)

Knut Aastad Bråthen - Nordahl Brunsgt. 22 - 0165 Oslo
(Valdreslaget i Oslo)

Knut Soldal - 2890 Etnedal (Etnedal)

Bente Ingholm Hemsing - 2910 Aurdal (Valdres Folkemuseum)

Leine under trykking

B

LÅT O' LINK

Meldingsblad for VALDRES FOLKEMUSIKKLAG
Nummer 3 - Desember 1998

INNHALD

- Nytt frå styret
- Spelemannsskula
- Minneord Harald Røine
- Vårsfest på Herangtunet
- Tebokkmoro på museet
- Utmeldingssaka i Valdreslaget
- Aktiviteter i Valdreslaget i Oslo
- Songsamlingar i Valdres Folkemusikkarkiv
- To bokomtaler

- Adresselista styre og lokallag

GOD JUL!

Ein gamal jolesjikk:

"I Nerre Dale i Øye i Vang hadde jentone i joli eit jente-gjestebod hja kvar. Ein gong var me jamvel på Lo, som ligg svært avsides på austsida av Vangsnjøse. Ein bad jentone i heile Nerre Dale til desse lag. Traktering var kaffe, kakor, vaffel og heimebrygga öl. Husfaren på garden spanderte ofte ein dram på kvar som var med. Når det lei ut i gjestebodet, kom gutane ubedne, og sa vart det dans."

Rangsskilmad ved bordet og elles i jolegjestebodi;

"Det hekk i at det var litt rangsskilmad ved bordi også i jolegjestebodi. I hogsstet sat til vanleg bonden og kona hans. Men var det ikkje så stor gard at ein hadde tenestejente, laut kjerringi vera med og oppvarte, så då kunne ho ikkje sitja med ved bordet. Dei gjævaste i laget, det vil helst seia dei rkaste, og dei som var frå største gardane, sat nærast husbondsfolket"

"Her i Tunegrendi var det ein gong ein som fann på at ein dag i joli bad han dei likaste han meinte, til jolegjestebod. Hin dagen skulle fanten koma og dei mindre likaste. Men då kom det berre nokre fæe. Sidan høyrde me aldri gjete her i Vang at nokon fann på noko slikt meir"

Skrive ned av Knut Hermundstad

SLADRESPALTA - FOR DEG SOM DRIKKER TINE MJØLK! (eller kjeldarmjolk frå Kvam)

-Knut og Marit, som vart trulova 15 okt., er ikkje lenger trulova. Den triste meldinga kom som eit sjokk på forsamlinga i Låt O'Link.

-Frode; det store kalkunhode, trur dei kondisjonert bur i Aurdal. Han har, som dei fleste veit, kjøpt seg stoor gard i Aurdal.

-Mor til Marit Rolandsgard, Berit f. Ødegard, Vang, dotter til Eivind Ødegard, son til Berte, tanta til Eivind på Øygarde i Thorpedogardo, feria nyleg 35..?! ..nei 50 års dag!! ME GRATULERER
(kjelde; Harald Rolandsgard)

-Kvam: Andris, son til Jørgen og Kirsten f. Berge i Skrautvøl, syster til Per gift med Inger f. Skrutvold frå Høldalsgardo. Per har forøvrig fiskebu i Røssjøen, ein dugandis kar, skaut ein store hare oppunde Hugakølle utan hund. Haren vog 1,2 kg. og var 63 cm lang, med øyro!
-Sist, men ikkje minst;
Henning Andersen, ein sjeggut tapp i frå Aurdal, ynsje se barberhøvel te jol.

Innsamla av leiar i laget, AJK, m.p.p

Sissste nytt:
Bente har kjøpt seg nye vintersko, (Halv pris hjå Skogstad, str. 45.) og Guro og Marit har nye, fine gensarar frå HusCubusFliden. Dei kosta 199(0) kr.

Katten i Kvam stakk tå o vart burte i tre daga, ette at'n vart truga te drikk morsmjolk. Har nokon sett'n? Kjem'n att bin truga te drikke farsmjolk!

Til alle som likar folkemusikk og folkedans!

Mange av dykk var sikker med på splemannsskulen i fjor. Etter at den har ligge nede no i haust, startar med opp att med splemannsstreff etter jol. For å få koma i gang er me avhengige av at nok deltakarar melder seg. Vonar du vil vera ein av dei!

Spelemannsskulen er eit tiltak i samarbeid med Valdres folkemusikklag. Det er meint å femne folkemusikarar i den vidaregåande skulen. Tilbodet er ope for alle i heile Valdres. Du har sjansen til å verta kjend med folkemusikarar frå «vindfulle» Vang til skogklede Begnadalen.

Me nyttar sama strategien som no sist. Eit varmt måltid, stemming av instrument, låtte- og songlære, samspelnummer og ein feiande dans mot slutten av økta. Heisann!! Alt dette vil vare frå klukka 15.30 - 19.00. Kva for vekedag det vert veit me ikkje enno, men det vert i alle fall splemannsstreff annakvar veke.

Dette er fyrst og fremst eit tilbod til deg som spelar hardingfele, langeleik, syng eller spelar toradar. Dette er inga nybyrjarkurs, så du lyt kunne spele på instrumentet ditt. Songtilbodet er ope for alle.

Er du interessert så ta kontakt med: Knut Aastad Bråten (61 36 04 43 / 907 68 797), Johanna Fuglesteg (61 34 42 93) eller Henning Andersen (61 36 52 91 / 908 84 108)

Spelemannsskula på utfukt til
Skiferplassen (Kjell Oppsetts plass)

Songsamlingar i Valdres folkemusikkarkiv

Opne songsamlingar er ein del av den utadretta verksemda i Valdres folkemusikkarkiv. Eg har tilsamen invitert til 7 songsamlingar dette året. Det har møtt gjennomsnittleg 10 personar pr. gong, og det har vore retteleg trivelege kveldar. Alle valdreskommunane har vore representerte, men med hovudvekt av songfuglar frå Nord-Aurdal og Øystre Slidre kommune. Tanken bak er at alt nødvendigvis ikkje må vera kurs, men at det og må gå an å treffast i uformelle og uhøgtidelege samanhenger nettopp fordi ein delar interessa for tradisjonssong. Me syng i lag og lærar nye songar av kvarandre. Det er stor interesse for at songkveldane skal fortsetje i året som kjem.

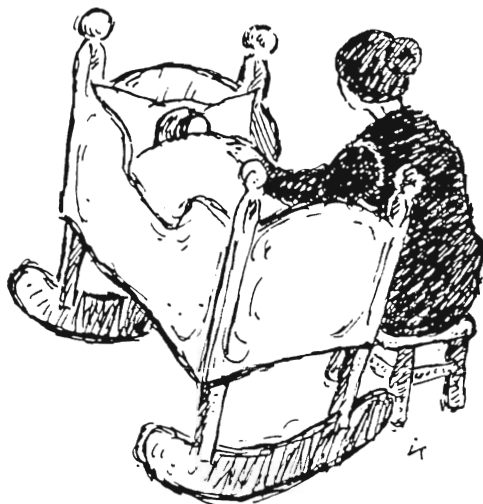
DATOAR: Fyrste tysdagen i kvar månad (5. januar, 2. februar, 2. mars)

Fleire datoar kjem i neste nummer av Låt og link.
Inngang til Studiesenteret på nedsida av huset.

Samlingane er for alle som er glade i å syngje - både nybyrjarar og vidarekomne! Sett av kveldane, ta med deg vener og gjer tilbodet kjent.

Ta gjerne med litt biteti til kaffen. Me ordnar kaffe og te.
Inngangspengar: kr. 20,-

Helsing
Bente arkivar

Nyårsfesten på Herangtunet 1998.

Øystre Slidre Spel- og Dansarlag ber inn til fest, i år som i fjor,
på sjolvaste Nyårseftan klukka 19.00

Det er ungdomane i laget, med Kristin Gulbrandsen og Marit Karlberg som sjefsreiedeio,
som syter for det tradisjonelle nyårsgildet.
Påmelding kan skje anten til Kristin; tlf.61342335 eller Marit Karlberg, tlf. 61340477.

Mo ynskji alle store o små
hjarsteleg velkomne te ball med bål
Triveleg bordsæte, dans o læte
bakils o dram o anna væte

I å slepp do balle me maten sjø
no vil mo servere vårt eie sol

Rakfisk o lefse o spekjimat
Eggerøre, rumme o potetsalat
(...o flatbrød)

Pris kr. 150,- for vaksne
kr. 50,- for barn under 15 år

Påmelding innan 24.desember

Utmeldingsaka i Valdreslaget.

Som mange av dykk kanskje veit, er Valdreslaget for tida oppteken av ei svært viktig sak, nemleg spørsmålet om utmelding av Noregs Ungdomslag. Mange av dykk har sikkert vore med i Valdreslaget i ungdomsdagane og kjenner kanskje difor til noko av kjerna i saken. For diskusjonen er ikkje ny. Spørsmålet om NU-medlemskap har vore aktuelt fleire gonger. Sjølv om motsetnadene kan vere skarpe, trur eg likevel det er viktig å reise ein slik diskusjon. Eit lag bør og må diskutere kva slags rammer ein skal vere slutta til. Difor synest eg, som den store tvilaren eg er, at laget er tent, uansett, med denne diskusjonen. Engasjementet har vore stort, og motsetnadene stått hardt mot kvarandre, det viste lagsmøtet som vart halde måndag 23. november, der emnet var utmeldingsaka. Det er mange ulike sider som vert belyst i denne saka, sider som for mange av oss nye medlemmar, men og sikkert dei gamle, er nye og ukjente. Eg vil belyse nokre av kjernepunktene i saka;

Dei ideologiske sidene i saka er kanskje dei som veg tyngst. Utover byrjinga av 1900-talet var det stor interesse for målsak og norskdomsrørsle, mest på bygdene, men og etterkvart i byane, der mange regionlag, med tilknytning til bygdene, og folte det naturleg å melde seg inn i Noregs Ungdomslag. Målsak, bunadsspørsmål, konstruerte turdansar og anna nasjonalt var viktig i denne tida. Frilynde og tolerante samfunnsideal prega laga. NU kom til å bli sterke og mange utflytta Valdrisar søkte til NU og Valdreslaget.

Folk hadde ei sterk tilknytning til heimbygda, om ikkje meir enn no, så iallefall på ein annan måte. Difor vart Valdreslaget ein trygg bastion for alle utflotte i motet med den store verda. Men tilknytninga til heimbygda og NU sine ideologiske standpunkt ser ut til å ha endra karakter. Og då er me inne ved nokre av kjerna i saken. Ideologiske sett har NU ikkje makta å endre seg i takt med

tida. Bunadsarbeid, teater og lagsidrett er ikkje lenger kva dei einiskilde laga er interessert å arbeide med. Dei einiskilde laga har vandra vidare i takt med tida. Det har ikkje NU. Hovedarbeidet i laget er i dag springaren, lagshytta, samt nokre kurs i langeleik i ny og ne, og ikkje målsak, store nasjonale diskusjonar. Valdreslaget er meir eit spel- og dansarlag enn eit ungdomslag. Dei aktive medlemma i laget er fyrst og fremst interessert i folkemusikk- og folkedans. Det regionale har vunne over det nasjonale.

Valdreslaget har halde hus i Nordal Brunsgt. 22 i mange år. Det er dermed mange følelsar og gode minner frå "blåsalen" og "halli". Dessutan er staden godt egna for dei aktivitetane som foregår i laget. Ein skal leite lenge etter ein tilhaldstad som har dei same kvalitetane som i Nordal Brunsgt. Melder laget seg ut, missar me ein del av dei privilegia som me no har. Bl. a. låg husleige. Det betyr likevel ikkje at Valdreslaget framleis kan leige lokale i Nordal Brunsgt.

På den økonomiske sida er det mykje som talar for utmelding. Mykje av medlemspengane til Valdreslaget går attende til NU. Svært lite av dette kjem Valdreslaget til gode. Ved ei utmelding vil me stå fritt i å disponere våre eigne midlar. NU er eit pengesluk som ikkje tener Valdreslaget.

Helsing Knut i Brota, med vønde foto, varamann i Valdreslaget.

AKTIVITETAR I VALDRESLAGET I OSLO, VÅREN 1999

Hausten-98 har vore eit bra semester i laget, med relativt stor aktivitet. Me har om lag 100 medlemar, og av dei møtast 10 par til øving i Nordal Brunsgt. 22. Me har arrangert nybyrjarkurs, og me har prøvd å få til eit tilbod med eldre instrument på Frognersetra. Trass i sterk diskusjon om utmelding av Noregs Ungdomslag eller ikkje, er dei fleste av medlemmane framleis på talefot. Som avslutning på halvåret arrangerer me 11. desember rakfiskfest!

- 11. januar: Fyrste øvingskveld kl.19.30
- 25. januar: Øving kl. 19.30
- 08. februar: ÅRSMØTE
- 22. februar: Øving på «Gamla, Stortorvets gjestgiveri» i samarbeid med folkemusikkpøben kl.18.30-20.00. Opplæring og rekruttering av nye medlemar.

-Øving annakvar måndag utover våren.
-Dato for vidaregåande kurs i springar er ikkje fastsett enno.
-Øving i eldre instrument på Frognersetra restaurant, truleg med langeleikkurs.

11-12. mars: Tur til Gøteborg, kurs og fest for og med svensk folkedansgruppe.

Informasjon:

Frøde H Rolandsgard, tlf. 22380598

Term drikke fra Hall

«Gåbløttum» drikker man i de østnorske fjellene. Her kommer en svensk vandringsmann ut fra løst og setter pris på under mange års vandringsliv i de fjellområdene. Søttig i Kall, på Åreskutan bokstede. Det har vi nytt denne varme drikken på tur-opp som vop-pen av Kallingskådet.

Slått har vi lært oss å lage den:

Dagen før skivoren forbereder vi:

2. Løst skal småkoke i en kjele en hel time sammen med følgende ingredienser:

1 1/2 dl sukker

5 kanelstenger
2 biter hel øvingsjer
1 ts nellik
1 ts kanelstenger
2 ss rosiner
Skallet av 1/2 oppdissin

Kok på svak varme til løst er redusert til det halve. La den stå og avkjøles over natten. Om morgenen, når skiene er smurt, såles løst og varmes opp til kokepunktet, og en flaske rødvin av ønsket type helles i. Fyll på termos med en gang.

Og så – ut på tur og aldri sur!

NYTT FRÅ STYRET

Det fyrste «omorganiserte» styret har no kome godt i gang med arbeidet sitt (på tide...?). Me har hatt 5 styremøter, og hovudsakane me har arbeida med er

- ☑ Omorganiseringa av VFL
- ☑ Jørn Hilme stemnet
- ☑ Spelemannsskula
- ☑ Låt o' Link

Jørn-Hilme-stemnet

Som de kunne lesa i forrige utgåve av Låt o' Link, var Hilme-stemnet 1998 ein stor suksess på alle måtar. Stemnet hadde eit overskott på omlag kr.80 000,-!!!!!!!!!!!!!! Me har diskutert i styret om ein skal gjera endringar i høve til organiseringa av stemnet,- t.d om ein skal lage ei stifting. Det blir førebels ikkje gjort noko slik.

Når det gjeld overskottet frå årets stemne, blir dette fordelt slik:
30 000,- tilbake til Jørn-Hilme stemnet,
25 000,- til VFL og 25 000,- blir sett på ein konto til framtidige investeringar.

Planlegging av Jørn-Hilme stemnet '99 er allereide i gang.

Fleire av nemndleiarane frå i fjor tek ein ny tærn:

PR - Frode Rolandsgard
Konsert - Marit Karlberg
Pynte/Ryde- Tone Voldhaug
Vakt - Oddrunn Hegge
Økonomi - Inger Marit Viken
Kurs - Kristin Gulbrandsen

Men me manglar leiarar i følgjande nemnder:

Mat
Teknisk
Tevling
Premie
samt at me manglar LEIAR!

Har du lyst til å gjera ein innsats - eller veit du om nokon som kan «beast på».....?

Nytt av året blir at Leiaren av hovudnemnda får me seg ein sekretær frå styret - Knut Aastad Bråten. Dette for å knytte betre kontakt mellom styret i VFL og Hilme-nemnda, og for å avlaste Leiaren.

Låt o' Link

Det har vore noko att og fram me kven som skal ta initiativet til utgjeving av bladet.

For 1999 har me følgjande utgjevsplan:

Nr. 1 - Fyrste veka i februar.

Ansvar: Begnaljom og Etnedal.

Nr. 2 - Fyrste veka i juni.

Ansvar: Øystre Slidre og Vårflaumen

Nr. 3 - Fyrste veka i september.

Ansvar: Vestre- Slidre og Valdreskvelven

Nr. 4 - Fyrste veka i desember.

Ansvar: Styret

Alle lag er hjarteleg velkomne (= pålagde) til å koma med stoff til alle utgåvene!

Og ellers....

- VFL støttar bokutgjevinga til Marit Hasle Solbakken «Ei spire til Langeleikens renessanse» med kr. 3000,-

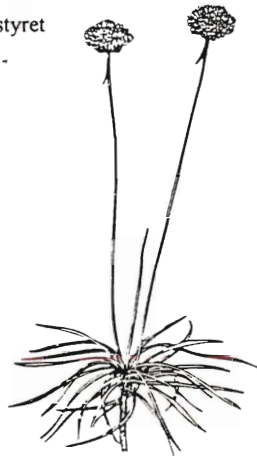
-Valdres Arrangement BA er nedlagt

-Alle lokallaga kan tilby aktivitetar under stemnet til Valdres Samband til sumaren.

-Runddansstemnet og Lokalkappleiken '99 skal arrangerast av Begnaljom spel- og dansarlag.

Jolehelsing frå styret

Andris.

Valdreskvelven spel og dansarlag.

....også var hausten over.....!

Styret satsa friskt sist på sumaren, og sette igang ymse øvingar og kurs, med noko variabel suksess....

Danseøvingane for ungar/ungdom har det vore bra oppslutning om det har vore jamnt omlag 15 på kvar øving,- 12 av desse er nyel!

Dei 6 berømte «Småbukkadn» skal ha mykje av æra for dette. Og dei er framleis etterspurde - neste store oppdrag er under NM på ski i Skrautvål....

Songøvingane har vore gjennomførte,- men med litt lita oppslutning. Samspeløvingar på fele har og gått som tidlegare, medan danseøvingane for vaksne vart avlyst pga lite fram møte.

MEN... me satsar på ny frisk over nyttår,- NY MELDING VIL FØLGJE!

GOD JOLI!

Helsing styret

Guro

Jolebukkemoro / dansefest

Fleire lag har ymta frampå om at det er litt vanskeleg å få folk ut på danseøvingar og dansetilstelningar. VFL ynskjer difor å arrangere eit par felles dansekveldar for heile Valdres i halvåret.

Den fyrste vert på Valdres folkemuseum laurdag 8. januar i samband med museet si årlege jolebukkemoro.

Lokallaga stiller vakter, og det er ynskjeleg med maaange spelemenn og dansarar!

Utkledninga går gratis. Premiering.

Kulde ingen hindring!

Vårflaumen

«Spreke jento og kate kara, me vonar dø te Lo vi fara!»

Kom, kom, kom til 6.-dagsfesten på Lo grendahus. Mykje god mat og godt drikke få du kjøpt. Godt danseløte! Familiefest. (Sjå annonse i Valdres!)

Vårflaumen spel- og dansarlag startar opp att med barneleikarring og runddanskurs 15. januar. Barneleikarringen varar frå 18.00 - 19.00. Runddanskurset, som er ein oppfylgjar av kurset no i haust, varar frå 19.00 - 20.00. Me tek gjerne imot nye dansarar. Insturkør er Aud Søyland.